

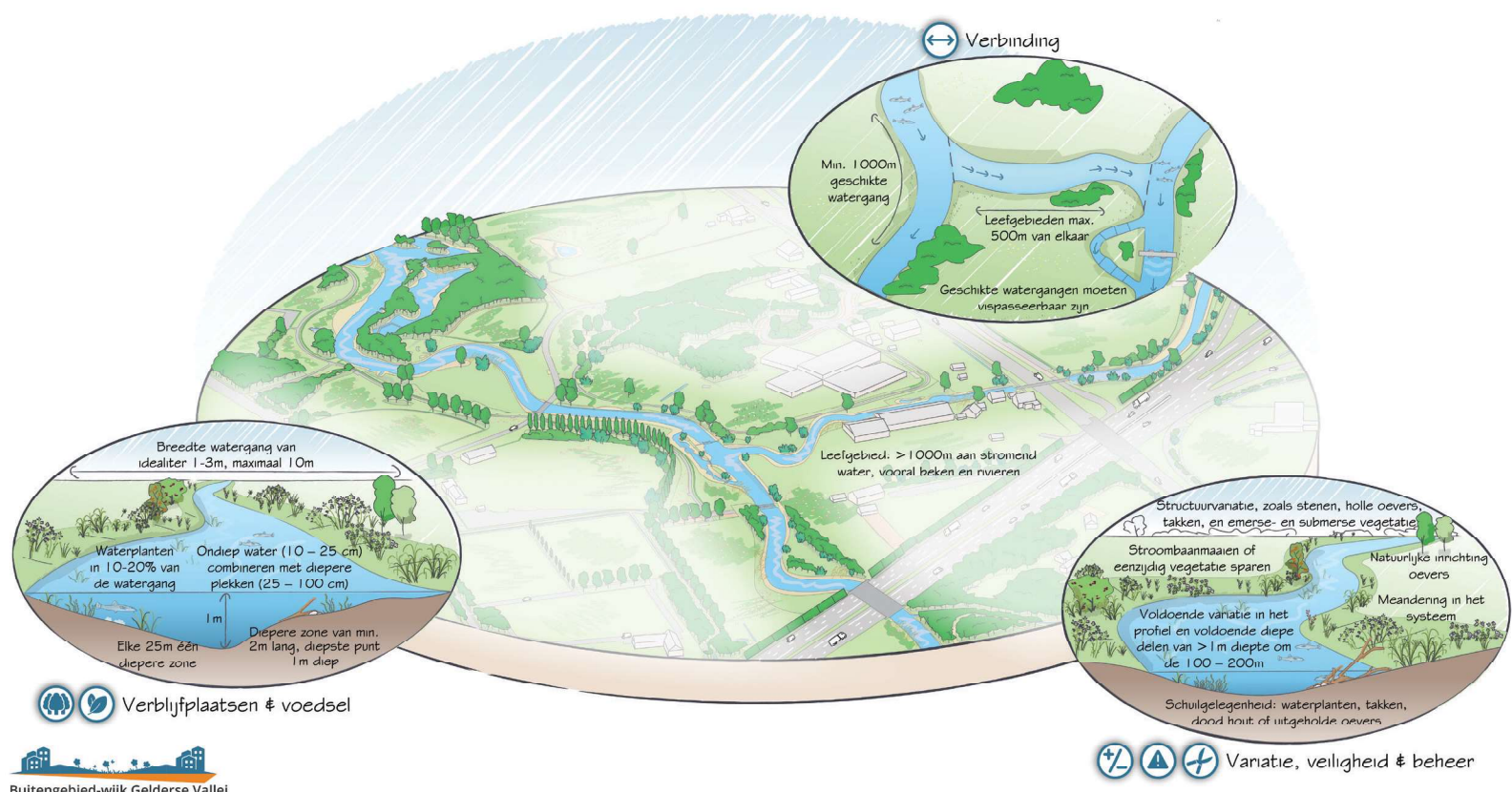

Bermpje

(*Barbatula barbatula*)

Landschap:
Gelderse Vallei

Meeliftende soorten

- Riviergrondel
- Gewone dotterbloem
- Grote egelskop
- Grote kattenstaart
- Rivierdonderpad
- Weidebeekjuffer
- Ijsvogel
- Ringslang
- Fuut
- Winde
- Kleine modderkruiper
- Witte waterkers
- Behaarde boterbloem

Bermpje

(*Barbatula barbatula*)

Landschap:
Gelderse Vallei

Leefgebied

Het bermpje is een rheofiele bodemvis, wat inhoudt dat het gedurende alle levensfasen afhankelijk is van stromend water. Zolang er enige mate van stroming is in schoon, helder water kan deze soort voorkomen; met name in beken en kleine rivieren. Ook in sloten, vaarten of kleine kanalen met enige stroming, wordt de soort aangetroffen. Bermpje heeft een voorkeur voor ondiep en langzaam stromend water met voldoende schuilgelegenheid in de vorm van waterplanten, takken, dood blad, stenen of uitgeholde oevers. De soort komt voornamelijk voor op de hogere zandgronden, maar wordt ook aangetroffen in delen van het rivieren- en laagveengebied. Bermpje behoort samen met riviergrondel tot de beekvissen die enige mate van organische vervuiling en eutrofiëring tolereren. Geschikt leefgebied bij brede vaarten of rivieren kan gecreëerd worden door de aanleg van nevengeulen. Circa 1000 meter strekkende geschikte watergang bevat doorgaans voldoende leefgebied voor deze relatief honkvaste soort. In de gemeente Amersfoort komt de soort momenteel uitsluitend voor aan de oostzijde in en rond de Barneveldse Beek.

Verblijfplaatsen

- Bekken en kleine rivieren met een breedte van idealiter 1-3m, maximaal 10m
- Relatief ondiep water (10 – 25 cm) afgewisseld met diepere plekken (25 – 100 cm) voor de winters en droge zomers. Om de 25m één diepere zone van minimaal 2m lang waarbij diepste punt 1m diep is en bij voorkeur in een buitenbocht ligt
- Beschutting in de vorm van waterplanten, takken, dood blad, stenen of uitgeholde oevers
- Een stroomsnelheid die bij voorkeur varieert van 5 tot 20 cm/s en regelmatig plekken met een zandige bodem waar het harder stroomt

Variatie

- Meandering in het systeem zorgt voor afwisseling in stroomsnelheden en substraat (zand, grind, detritus) waardoor de juiste omstandigheden zo veel mogelijk aanwezig zijn
- Bij hermeanderen dient de oorspronkelijke loop van de beek of rivier zo veel mogelijk te worden hersteld; de meanderingsratio¹ ligt tussen de 1.5 en 3
- Structuur en variatie in stroming is van belang voor voldoende schuilplekken en voor afzetten eieren: bijvoorbeeld stenen, holle oevers, takken, en natuurlijk opgekomen emerse- en submerse vegetatie (bijvoorbeeld liesgras, kleine egelskop, waterrepe, watermunt, sterrenkroos, etc.)

Voedsel

- Waterplanten (10-20% van de watergang) zijn nodig; bermpje eet bodembewonende diertjes zoals muggenlarven, waterpissebedden, vlokreeften, larven van kriebelmuggen, slakken en wormen. Omdat deze dieren vaak op of in de buurt van waterplanten leven is de aanwezigheid van plaatsen met watervegetatie belangrijk

Veiligheid

- Invasieve exoot zwartbekgrondel buiten het leefgebied houden, door geen grote aaneengesloten delen stortsteen als oeververdediging te gebruiken en/of dit te vervangen door hout en/of meer natuurlijke oevers
- In beekdelen met kans op droogval, aanleggen van voldoende diepe delen van > 1m diepte om de 100 – 200 meter

Verbinding

- Minimaal 1000m geschikte watergang is nodig voor een duurzame populatie.
- Delen van een watergang met zandbodem en (enige) stroming kunnen gebruikt worden als corridor.
- Geschikte leefgebieden maximaal 500m van elkaar
- Geschikte watergangen moeten vispasseerbaar zijn (indien obstakels zoals stuwten aanwezig zijn moeten vistrappen, vishellingen of nevengeulen zijn aangelegd)

Beheer

- Stroombaanmaaien² of eenzijdig vegetatie sparen³ tussen begin september en eind november uitvoeren, met minimaal één jaar ertussen en waarbij steeds minimaal 25% van het habitat ongemoeid gelaten wordt
- Dood hout aanbrengen of laten liggen wat in het watersysteem gevallen is

¹ De verhouding tussen de werkelijke lengte van de rivier en de rechte afstand van bron tot monding.

² Maaibeeld waarbij in de zomerperiode het midden van het natte gedeelte gemaaid wordt, en de oeverbegroeiing later gemaaid wordt

³ Maaibeeld waarbij één helft van de oever en de watervegetatie gemaaid wordt

Schaalniveau

Stadsrand / buitengebied, wijk

